

STRESZCZENIE

Celem *Sprawozdania rocznego z wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 za 2019 r.* jest przedstawienie stanu i efektów wdrażania Programu. Sprawozdanie prezentuje także działania podjęte przez instytucje zaangażowane we wdrażanie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL) nakierowane na osiągnięcie celu Programu, jak również służące pełnemu i efektywnemu wykorzystaniu środków przeznaczonych na jego realizację.

Do obliczeń w sprawozdaniu rocznym, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 i Instrukcją do sprawozdania rocznego z wdrażania programu operacyjnego* opracowaną przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, zastosowano kurs 1 EUR = 4,2567 PLN. W przypadku prezentowania w sprawozdaniu rocznym określonych wartości finansowych w odniesieniu do alokacji środków UE wykorzystano alokację środków UE z rezerwą wykonania, wyrażoną w PLN i wyliczoną zgodnie z algorytmem opracowanym przez ministra właściwego ds. finansów publicznych i ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego dla pierwszego miesiąca po okresie sprawozdawczym (styczeń 2020 r.). W przypadku prezentowania danych dotyczących instrumentów finansowych w części 8 sprawozdania zastosowano kursy przekazania przez Instytucję Certyfikującą (IC) deklaracji do Komisji Europejskiej (KE), z wyjątkiem punktu 14 oraz 38.1, które zostały przeliczone po kursie sprawozdawczym.

Wprowadzenie

Celem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 jest **podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej**. Zakres wsparcia w ramach RPO WL wpisuje się w 10 celów tematycznych (CT) i w wybrane priorytety inwestycyjne (PI) polityki spójności, wyznaczone na poziomie całej Unii Europejskiej (UE). Program składa się z 14 Osi Priorytetowych (OP): 9 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 5 z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Na realizację RPO WL przeznaczono środki z Unii Europejskiej w wysokości **2 230 958 174 EUR**. Wkład środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi **1 603 400 406 EUR**, zaś **627 557 768 EUR** pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014-2020

ALOKACJA UE: 2 230 958 174 EUR

Cel główny: podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej

 <u>1 Badania i innowacje</u> 100 416 755 EUR	 <u>8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport</u> 271 031 040 EUR
 <u>2 Cyfrowe Lubelskie</u> 81 970 176 EUR	 <u>9 Rynek pracy</u> 225 794 843 EUR
 <u>3 Konkurencyjność przedsiębiorstw</u> 277 298 996 EUR	 <u>10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian</u> 48 093 025 EUR
 <u>4 Energia przyjazna środowisku</u> 180 698 971 EUR	 <u>11 Włączenie społeczne</u> 150 510 722 EUR
 <u>5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna</u> 275 896 270 EUR	 <u>12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje</u> 123 735 094 EUR
 <u>6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów</u> 110 139 605 EUR	 <u>13 Infrastruktura społeczna</u> 232 928 490 EUR
 <u>7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</u> 73 020 103 EUR	 <u>14 Pomoc techniczna</u> 79 424 084 EUR

Zmiany w Programie

W roku 2019 prowadzone były prace nad zmianą Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Zmiany wprowadzone do Programu wynikają z: wniosków z dotychczasowego wdrażania Programu, wyników badania *Ewaluacja mid-term postępu rzeczowego i systemu realizacji RPO WL 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania*, stanowiska Instytucji Koordynującej Umowę Partnerstwa wyrażonego w procesie opiniowania zgodności projektu zmiany Programu z Umową Partnerstwa oraz uzgodnień z Komisją Europejską prowadzonych w ramach roboczych konsultacji projektu zmiany Programu. Zmiany w Programie zaproponowane przez Instytucję Zarządzającą RPO dotyczyły m.in.: realokacji środków w ramach OP i PI; zmiany wartości docelowych wskaźników produktu i rezultatu; rezygnacji z realizacji instrumentu terytorialnego ZIT dla miast subregionalnych oraz rezygnacji z instrumentów finansowych dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą w PI 8v. Ponadto Instytucja Zarządzająca RPO zaproponowała zmiany w zakresie wartości docelowych wskaźników rzeczowych i finansowych Ram Wykonania, dzięki którym wartości końcowe będą dostosowane do zmienionej alokacji na Osie Priorytetowe, a realizacja celów Programu nie będzie zagrożona.

Projekt zmian w RPO WL 2014-2020 zatwierdzony został przez Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 uchwałą nr 275/2019 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie zatwierdzenia propozycji zmian Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. Następnie projekt zmian uzyskał od ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego pozytywną opinię o zgodności z zapisami Umowy Partnerstwa, a także został ustalony z Komisją Europejską w ramach konsultacji roboczych. Do końca okresu sprawozdawczego proces renowacji Programu nie został zakończony.

Ponadto, w celu skutecznego wdrażania Osi Priorytetowych Programu, Instytucja Zarządzająca prowadziła kompleksowe prace nad tworzeniem i aktualizacją dokumentów programowych, w szczególności Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych, Opisu Funkcji i Procedur oraz kryteriami wyboru projektów.

CO SIĘ ZMIENI?

PROPOZYCJE ZMIAN W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO NA LATA 2014-2020

Więcej środków przeznaczymy na:

- konkurencyjność przedsiębiorstw,
- energię przyjazną środowisku,
- efektywność energetyczną i gospodarkę niskoemisyjną,
- rewitalizację obszarów miejskich,
- godzenie życia zawodowego i prywatnego,
- usługi społeczne i zdrowotne,
- edukację przedszkolną.

Zrezygnujemy z:

- instrumentu ZIT dla miast subregionalnych,
- wsparcia zwrotnego dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą w PI 8v.

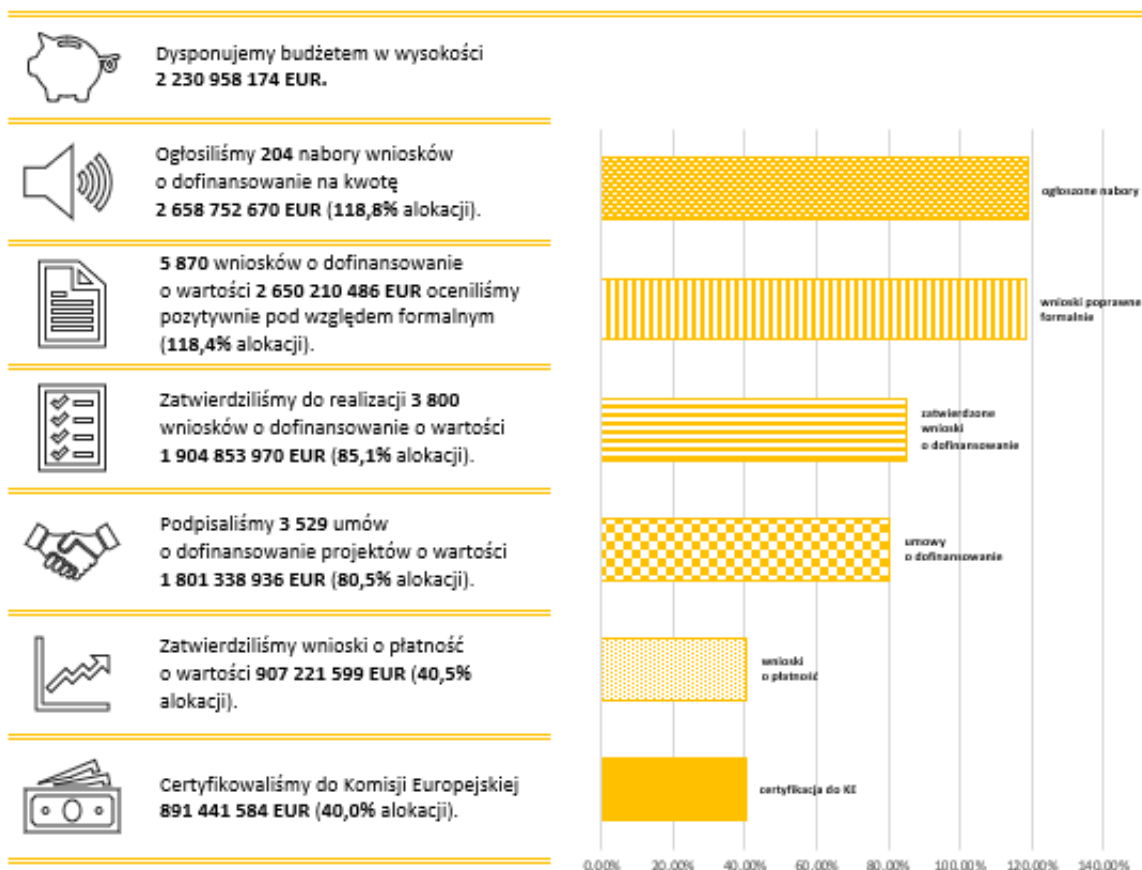
Wskaźniki:

- aktualizacja wartości docelowych wskaźników postępu rzeczowego i finansowego.

Postęp finansowy

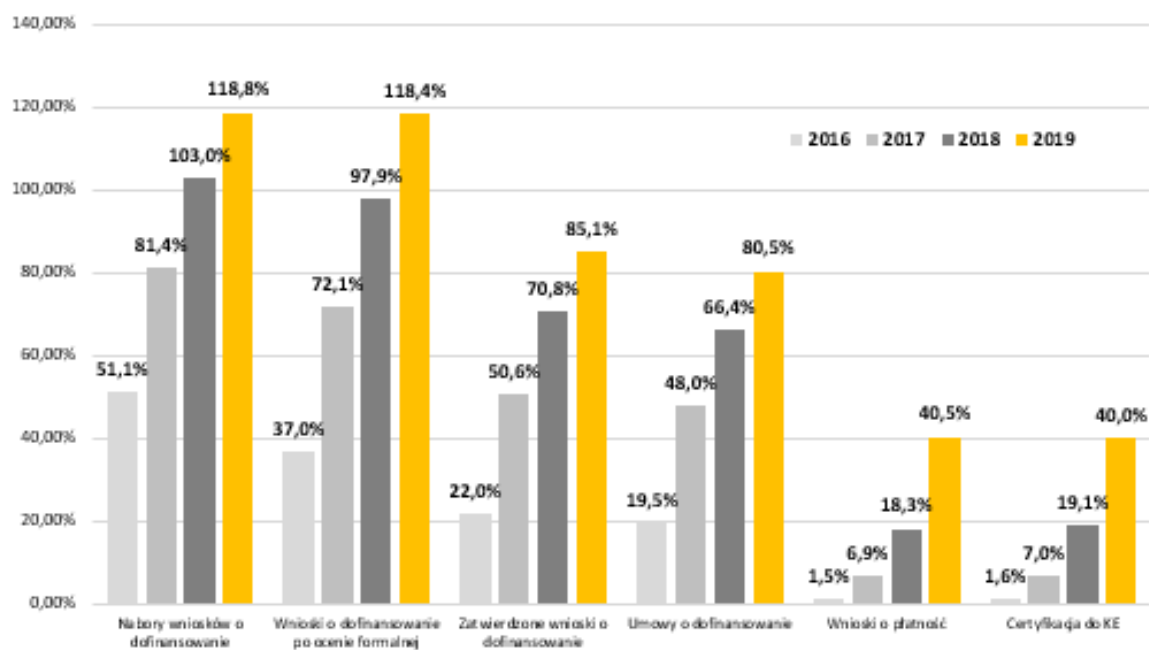
STAN WDRAŻANIA REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2014-2020 NA KONIEC 2019 R.

Realizacja Programu w 2019 r. przebiegała prawidłowo – wraz ze wzrostem liczby i wartości podpisanych umów o dofinansowanie (z 66,4% w 2018 r. do 80,5% w 2019 r.) znacząco wzrosła wartość zatwierdzonych wniosków o płatność (z 18,3% w 2018 r. do 40,5% w 2019 r.) i certyfikacja środków (z 19,1% do 40,0%). **Procentowy przyrost płatności i certyfikacji w 2019 r. był najwyższy spośród 16 regionalnych programów operacyjnych.**

Na obecnym etapie wdrażania Programu Instytucja Zarządzająca i Instytucje Pośredniczące przeprowadziły już większość działań związanych z oceną i wyborem projektów, a znacząca większość umów o dofinansowanie jest już w fazie realizacji. Część inwestycji została już zakończona – do końca okresu sprawozdawczego zakończono realizację **1 368 projektów** o wartości dofinansowania z UE wynoszącej **468 699 470 EUR**, co stanowi **20,9%** alokacji na Program.

POSTĘP FINANSOWY RPO WL NA LATA 2014-2020 (% ALOKACJI)

Certyfikacja oraz realizacja zasady n+3

W ramach RPO WL Instytucja Zarządzająca prognozowała certyfikowanie w 2019 r. do Komisji Europejskiej **352 491 591 EUR** wkładu UE. Do dnia 31 grudnia 2019 r. certyfikowano do Komisji Europejskiej wkład UE o wartości **465 225 827 EUR**, co stanowi **132%** prognozy certyfikacji.

W celu uniknięcia anulowania zobowiązań w ramach Programu województwo lubelskie powinno do końca 2019 r. osiągnąć certyfikację wydatków na poziomie **533 455 711 EUR**. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. wydatki certyfikowane do KE wyniosły **891 441 584 EUR** wkładu UE, co stanowi **167,1%** minimalnego poziomu certyfikacji wymaganego w 2019 r.

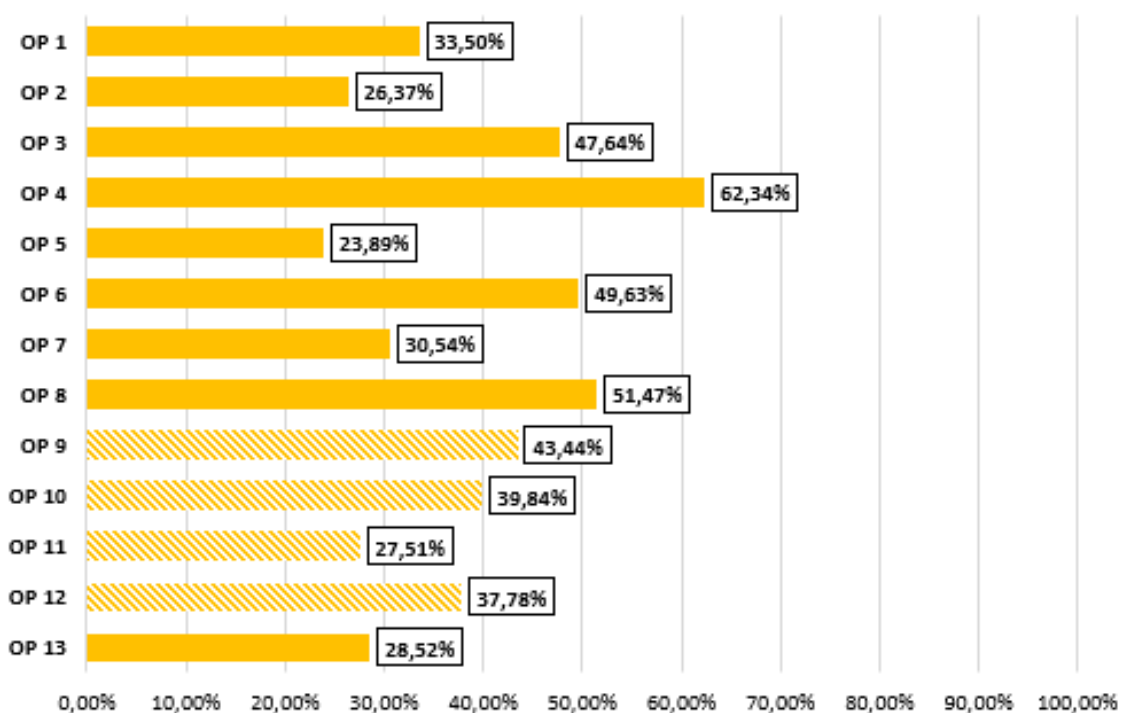
Postęp rzeczowy oraz realizacja wskaźników Ram Wykonania

Wartości pośrednie wskaźników finansowych i rzeczowych Ram Wykonania we wszystkich Osiach Priorytetowych zostały osiągnięte w 2018 r.

Stopień realizacji wartości docelowych wskaźników rzeczowych Ram Wykonania według stanu na koniec 2019 r. jest zróżnicowany. W ramach Osi Priorytetowych współfinansowanych z EFS waha się od 54,1% (wskaźnik *Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy* realizowany w ramach OP 12) do 507,2% (wskaźnik *Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie* realizowany w ramach OP 10). W przypadku Osi Priorytetowych współfinansowanych z EFRR stopień realizacji wskaźników rzeczowych Ram Wykonania wynosi od 18,7% (wskaźnik *Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach* w ramach OP 13) do 80,0% (wskaźnik *Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego* w ramach OP 7).

Realizacja wskaźnika finansowego Ram Wykonania przedstawia się następująco:

REALIZACJA WSKAŹNIKA FINANSOWEGO RAM WYKONANIA (stan na dzień 31.12.2019 r.)

Według stanu na koniec okresu sprawozdawczego najwyższy poziom realizacji wskaźnika finansowego został osiągnięty w OP 4 (62,34%) i OP 8 (51,47%), natomiast najniższy w OP 5 (23,89%) i OP 2 (26,37%). Biorąc pod uwagę planowane realokacje środków między Osiami Priorytetowymi, Instytucja Zarządzająca nie stwierdza zagrożenia niezrealizowania wartości docelowych wskaźnika finansowego Ram Wykonania.

Efekty rzeczowe realizacji RPO WL, na podstawie podpisanych umów o dofinansowanie (EFRR) i realizowanych projektów (EFS) do dnia 31 grudnia 2019 r., są następujące:

Praca i przedsiębiorczość

---

48 596 osób bezrobotnych otrzymało wsparcie
4 960 osób otrzymało bezzwrotne wsparcie na założenie działalności gospodarczej
3 612 wspartych przedsiębiorstw

Badania i rozwój

---

126 przedsiębiorstw współpracuje z ośrodkami badawczymi
105 firm wprowadza zmiany organizacyjno-procesowe
656 przedsiębiorstw uzyskało wsparcie w celu wprowadzenia produktów nowych dla firm

Transport

---

336 km przebudowywanych lub modernizowanych dróg
8 zakupionych jednostek taboru kolejowego
898 budowanych lub modernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Środowisko i czysta energia

---

66 749 nowych jednostek wytwarzania energii z OZE
244 km budowanej kanalizacji sanitarnej
253 km budowanej sieci wodociągowej

Opieka nad dziećmi

---

42 wsparte obiekty infrastruktury przedszkolnej
1 622 dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego
1 010 utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3

Kształcenie zawodowe

---

100 wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego
152 szkoły i placówki kształcenia zawodowego wyposażone w sprzęt i materiały dydaktyczne
8 310 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy

Zdrowie

---

87 wspartych podmiotów leczniczych
67 567 osób objętych programem zdrowotnym
41 918 osób, które zgłosiły się na badania profilaktyczne

Usuwanie barier

---

22 545 osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem
14 132 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęte wsparciem

Przykłady projektów realizowanych w ramach RPO WL

PROJEKT 1:

„TESTY DO OZNACZANIA LEKOOPORNOŚCI MIC”

Oś Priorytetowa:	1 <i>Badania i innowacje</i>
Działanie:	1.2 <i>Badania celowe</i>
Numer projektu:	RPLU.01.02.00-06-0034/16
Beneficjent:	<u>BioMaxima</u> Spółka Akcyjna
Całkowita wartość:	220 662,41 EUR (939 293,68 PLN)
Dofinansowanie UE:	137 237,51 EUR (584 178,91 PLN)
Okres realizacji:	02.01.2017 r. – 30.09.2018 r.
Cel główny:	Opracowanie linii testów MIC do oznaczania <u>lekowrażliwości</u> i prowadzenie testów MIC do powszechnego stosowania w diagnostyce mikrobiologicznej, co będzie sprzyjało racjonalnej suplementacji antybiotyków, a tym samym ograniczeniu ich stosowania.

W ramach projektu opracowano i uruchomiono nową technologię produkcji ilościowych testów do oznaczania minimalnego stężenia hamującego (MIC) antybiotyku wstrzymującego wzrost mikroorganizmów. W praktyce oznacza to większą trafność w doborze antybiotyków, adekwatnie do rzeczywistych potrzeb pacjentów. Testy zostały wprowadzone do powszechnego stosowania w diagnostyce mikrobiologicznej, co pozwoli na bardziej racjonalną suplementację antybiotyków, a tym samym ograniczenie ich stosowania.

Innowacyjność produktu polegała m.in. na: wyeliminowaniu obecności pęcherzyków pomiędzy paskiem a podłożem agarowym i dokładne przyleganie materiału do podłoża, aplikacji paska na podłoże agarowe bez konieczności używania skomplikowanych urządzeń oraz obniżeniu kosztów wytworzenia testu i umożliwienie wprowadzenia do diagnostyki medycznej na masową skalę. Ponadto poprawiła się powtarzalność i precyzja wyników oraz zwiększył się zakres odbiorców testu (dodatkowe zastosowanie w diagnostyce przemysłowej). Projekt ponadto określił skuteczność działania preparatów bakteriobójczych i grzybobójczych stosowanych w przemyśle.

Projekt był realizowany we współpracy z Wydziałem Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Bezpośredni związek z opisywaną inwestycją mają pozostałe projekty realizowane przez spółkę w ramach RPO WL: *Prace badawczo - rozwojowe w zakresie opracowania grupy testów do oznaczania lekowrażliwości* (Działanie 1.2) i *Uruchomienie produkcji testów do oznaczania lekooporności MIC* (Działanie 3.7) oraz projekt *Centrum Badawczo-Rozwojowe BioMaxima Spółka Akcyjna* współfinansowany w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

<https://www.biomaxima.com/200-projekty-unijne.html>

PROJEKT 2:

„BUDOWA ZINTEGROWANEGO SYSTEMU E-USŁUG W WOJEWÓDZKIM SZPITALU SPECJALISTYCZNYM W BIAŁEJ PODLASKIEJ”

Oś Priorytetowa:	2 Cyfrowe Lubelskie
Działanie:	2.1. Cyfrowe Lubelskie
Numer projektu:	RPLU.02.01.00-06-0004/17
Beneficjent:	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej
Całkowita wartość:	708 856,17 EUR (3 017 388,04 PLN)
Dofinansowanie UE:	592 368,21 EUR (2 521 533,78 PLN)
Okres realizacji:	02.01.2018 r. – 31.01.2020 r.
Cel główny:	Stworzenie spójnego i sprawnego systemu IT w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Białej Podlaskiej, dostarczającego e-usługi zdrowotne na poziomie lokalnym, jak i krajowym w sposób efektywny pod względem jakości i kosztów.

Projekt uzupełnił infrastrukturę techniczno-systemową, zintegrował obecne systemy i zapewnił interoperacyjność – wymianę Elektronicznej Dokumentacji Medycznej (EDM) z Platformą Elektronicznej Platformy Gromadzenia, Analizy i Udostępniania zasobów cyfrowych o Zdarzeniach Medycznych, opieką szpitalną, ambulatoryjną opieką specjalistyczną i podstawową opieką zdrowotną. Dzięki środkom unijnym zastosowano rozwiązania podnoszące bezpieczeństwo w zakresie gwarancji ciągłości prowadzenia EDM, platform regionalnych, w tym szczególnie w zakresie wymiany i długoterminowego przechowywania EDM. W ramach projektu uruchomiono szereg nowych elektronicznych usług podnoszących jakość i wspierających procesy udzielania świadczeń zdrowotnych, m. in. e-Pacjent, e-Kontrahent, e-Wywiad, e-Obchód, e-Ankieta, e-Załącznik, e-Zgoda i e-Dokumentacja. Ponadto zakupiony został system HIS – Szpitalny System Informatyczny (ang. *Hospital Information System*) oraz systemy gabinetowe. Odbyły się również szkolenia personelu w zakresie tworzenia i przechowywania EDM oraz obsługi nowych e-usług.

W ramach projektu wprowadzono udogodnienia zapewniające elektroniczną dostępność usług publicznych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym dla pacjentów słabowidzących lub niewidomych zgodnie ze standardami WCAG 2.0. Dzięki wprowadzonym w systemie zmianom znacząco skrócił się czas oczekiwania na świadczenie medyczne oraz polepszyło się wykorzystanie zasobów ludzkich i organizacyjnych szpitala.

http://www.szpitalbp.pl/pl/szpital/projekty_realizowane_przez_szpital/projekty_ze_srodkow_unijnych/budowa-zintegrowanego-systemu-e-uslug-w-wojewodzkiem-szpitalu-specjalistycznym-w-bialej-podlaskiej.html

PROJEKT 3:**„ROZWÓJ PRO-PROJECT POPRZEZ URUCHOMIENIE PRODUKCJI INNOWACYJNEGO FANTOMU PRO-CT MK II DO KONTROLI JAKOŚCI APARATÓW TOMOGRAFICZNYCH”**

Oś Priorytetowa:	3 <i>Konkurencyjność przedsiębiorstw</i>
Działanie:	3.7 <i>Wzrost konkurencyjności MŚP</i>
Numer projektu:	RPLU.03.07.00-06-0033/16
Beneficjent:	Pro-Project Henryk <u>Kartaszewski</u>
Całkowita wartość:	285 594,31 EUR (1 215 689,28 PLN)
Dofinansowanie UE:	147 893,25 EUR (629 537,20 PLN)
Okres realizacji:	01.01.2017 r. – 14.12.2018 r.
Cel główny:	Wdrożenie posiadanych przez Pro-Project własnych wyników prac badawczo-rozwojowych, które pozwoliły wprowadzić na rynek innowacyjny produkt – fantom do kontroli jakości obrazowania tomografów komputerowych.

W projekcie wdrożono wyniki prac B+R, wskutek których uruchomiono nowoczesną linię produkcyjną, dzięki której na rynek wprowadzono fantom Pro-CT mk II z dedykowanym oprogramowaniem do przeprowadzania testów kontroli jakości tomografów komputerowych. W ramach projektu wybudowano stację transformatorową oraz uruchomiono linię do produkcji fantomów Pro-CT mk II. W celu uruchomienia linii produkcyjnej zakupiono wyspecjalizowany sprzęt - 3 plotery frezujące CNC, znakowarkę laserową, linię produkcyjną do materiałów ekwiwalentnych tkance, precyzyjny mikroskop i narzędzia pomiarowe, walcarkę precyzyjną i oprogramowanie do analizy obrazów uzyskanych z fantomów. Fantom stanowi unikatowe rozwiązanie w zakresie połączonych cech, funkcji i rozszerzonych funkcjonalności w stosunku do istniejących produktów na rynku. Zakup prac nad nowym serwisem umożliwił uruchomienie oprogramowania do analizy obrazów uzyskanych z fantomu. Oprogramowanie stanowi część fantomu, umożliwia integrację z systemem IT szpitala (telemedycyna), przez co pozwala na bezproblemową komunikację z aparatem. Dodatkowo jedno oprogramowanie wspiera wiele fantomów, z każdym modułem, czyli jeden program wystarcza do kontroli jakości wszystkich urządzeń diagnostycznych w jednostce służby zdrowia. Pro-Project wprowadziła na rynek unikalny produkt, co zapewniło firmie przewagę konkurencyjną na rynku światowym.

http://pro-project.pl/fundusze_unijne

PROJEKT 4:
„ECO-ENERGETYCZNY JANÓW LUBELSKI ETAP II”

Oś Priorytetowa:	4 <i>Energia przyjazna środowisku</i>
Działanie:	4.1 <i>Wsparcie wykorzystania OZE</i>
Numer projektu:	RPLU.04.01.00-06-0265/16
Beneficjent:	Gmina Janów Lubelski
Całkowita wartość:	1 054 695,75 EUR (4 489 523,39 PLN)
Dofinansowanie UE:	878 090,93 EUR (3 737 769,67 PLN)
Okres realizacji:	10.02.2016 r. – 30.07.2018 r.
Cel główny:	Poprawa jakości środowiska naturalnego, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego oraz dywersyfikacja źródeł energii dzięki produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

W wyniku realizacji projektu zamontowano zestawy kolektorów słonecznych (2, 3 i 4 panelowe) na budynkach mieszkańców Gminy Janów Lubelski – łącznie 304 zestawy o mocy 1,1091 MW. Ponadto zainstalowano 136 kotłów opalanych biomasą (drewno, pellet, brykiety drzewne, zrębki, odpady drzewne, słoma) o łącznej mocy 3106 kW. Utworzono także podstronę internetową promującą odnawialne źródła energii – portal wdraża i promuje rozwiązania, usługi i produkty czystej energii, a także promuje gminę jako ośrodek czystej energii na obszarze peryferyjnym. W ramach projektu został wykonany system TIK, który m.in. zbiera i przechowuje w centralnej bazie danych informacje o instalacjach OZE, produkcji energii w poszczególnych instalacjach, monitoruje pracę instalacji OZE i w razie konieczności powiadamia określonych użytkowników systemu o nienormalnych stanach czy przerwach w pracy instalacji, zarządza instalacjami, generuje raporty dotyczące ilości wyprodukowanej przez określone grupy instalacji (np. wg rodzaju instalacji, lokalizacji) energii w określonych okresach czasu, wizualizuje rozmieszczenie instalacji na mapie, z możliwością symbolizacji wg rodzaju, mocy itp.

<https://www.janowlubelski.pl/node/32549>

PROJEKT 5:**„BUDOWA ZRÓWNOWAŻONEGO SYSTEMU TRANSPORTU PUBLICZNEGO NA TERENIE MIASTA ZAMOŚĆ, GMINY ZAMOŚĆ ORAZ GMIN OŚCIENNYCH”**

Oś Priorytetowa:	5 <i>Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna</i>
Działanie:	5.4 <i>Transport niskoemisyjny</i>
Numer projektu:	RPLU.05.04.00-06-0002/17
Beneficjent:	Miasto Zamość
Całkowita wartość:	3 960 464,43 EUR (16 858 508,95 PLN)
Dofinansowanie UE:	2 645 000,12 EUR (11 258 972,02 PLN)
Okres realizacji:	01.12.2017 r. – 30.06.2019 r.
Cel główny:	Dynamizacja rozwoju obszaru funkcjonalnego Zamościa poprzez racjonalne wykorzystanie zasobów i walorów oferowanych przez Miasto oraz gminy ościenne.

Projekt przyczynił się do powstania nowego węzła komunikacyjnego integrującego transport publiczny: miejski, PKP, BUS, samochody osobowe i rowery przy ul. Peowiaków w Zamościu. W ramach tego działania m.in.:

- wykonano remont ul. Peowiaków od Ronda Rady Europy do skrzyżowania z ul. Partyzantów wraz z przebudową istniejących zatok autobusowych;
- wybudowano parking w systemie „Park&Ride” na 97 miejsc postojowych, który służy integracji i tworzeniu przejazdów łączonych samochód-kolej-MZK-rower-BUS;
- wybudowano ścieżkę rowerową oraz wyremontowano ciągi piesze na całej długości remontowanej ulicy;
- zamontowano urządzenia do ładowania samochodu elektrycznego;
- wybudowano 3 wiaty przystankowe oraz zagospodarowano teren wokół wiat poprzez uporządkowanie terenów zielonych, nasadzenie drzew i krzewów, zamontowanie oświetlenia niskiego, balustrad oddzielających przestrzeń użytkową od torów;
- wykonano system monitoringu węzła.

Ponadto w ramach projektu zmodernizowano system informatyczny służący do projektowania rozkładów jazdy oraz zadań (obiegów) pojazdów zsynchronizowanych w ciągu całego dnia oraz zakupiono 10 niskoemisyjnych autobusów miejskich.

http://www.zamosc.eu/projekty/42/7/budowa_zrownowazonego_sytemu_transportu_publicznego.html

PROJEKT 6:**„MODERNIZACJA I ROBOTY BUDOWLANE ZABYTKOWEGO OBIEKTU WIEŻY ARIAŃSKIEJ - MUZEUM KOWALSTWA WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ OBIEKTU”**

Oś Priorytetowa:	<i>7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</i>
Działanie:	<i>7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne</i>
Numer projektu:	RPLU.07.01.00-06-0120/16
Beneficjent:	Gminny Ośrodek Kultury w Wojciechowie
Całkowita wartość:	205 791,83 EUR (875 994,07 PLN)
Dofinansowanie UE:	119 120,97 EUR (507 062,23 PLN)
Okres realizacji:	01.07.2016 r. – 31.10.2019 r.
Cel główny:	Podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy Wojciechów poprzez ochronę i efektywne wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego gminy.

Projekt obejmował m.in. remont przypór kamiennych, tynków elewacji wraz z podokiennikami w budynku Wieży Ariańskiej, izolację ścian przyziemia, remont przypór kamiennych przy wieży, remont tynków elewacji południowej. Wieża Ariańska stanowi największą atrakcję turystyczną Wojciechowa. Jej historia i wyjątkowość architektoniczna, a także instytucje w niej funkcjonujące sprawiają, że jest to miejsce odwiedzane zarówno przez mieszkańców Gminy jak również turystów z kraju i z zagranicy. W murach Wieży mieści się Gminny Ośrodek Kultury w Wojciechowie, który jest inicjatorem wielu imprez, szczególnie tych promujących polskie kowalstwo artystyczne. W budynku istnieje także jedyne w Polsce Muzeum Kowalstwa, w którym prowadzone są lekcje muzealne oraz warsztaty robienia podków z masy solnej i zdobienia żelaza.

Ponadto w ramach projektu utworzono Aleję Zasłużonych Kowali, ozdobioną szpalerem balustrad wykonanych w ramach konkursu kucia artystycznego oraz dokonano wymiany nawierzchni.

Obiekt Wieży Ariańskiej jest wpisany do rejestru zabytków, w związku z czym roboty budowlane były objęte nie tylko nadzorem inwestorskim, ale też autorskim i archeologicznym.

Realizacja zadania wpłynęła pozytywnie na ruch turystyczny. Zachowano dziedzictwo kulturowe regionu, podniesiono standardy świadczonych usług kulturalnych przez Gminny Ośrodek Kultury.

Otoczenie Wieży przystosowano do bezpiecznej organizacji pokazów, ekspozycji i imprez związanych z kowalstwem.

<http://gokwojciechow.pl/>

PROJEKT 7:
„UTWORZENIE ŻŁOBKA MALUSZKOWO 3”

Oś Priorytetowa:	9 Rynek pracy
Działanie:	9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego
Numer projektu:	RPLU.09.04.00-06-0013/17
Beneficjent:	A2 Anna Lubaś
Całkowita wartość:	297 192,75 EUR (1 265 060,40 PLN)
Dofinansowanie UE:	252 613,84 EUR (1 075 301,34 PLN)
Okres realizacji:	01.03.2018 r. – 30.09.2020 r.
Cel główny:	Zwiększenie poziomu aktywności zawodowej i zatrudnienia wśród 25 osób (23 kobiet i 2 mężczyzn) sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 poprzez udostępnienie 25 nowych miejsc opieki nad dziećmi w żłobku <u>Maluszkowo 3</u> .

Główne zadania zrealizowane w ramach projektu to m.in.: adaptacja pomieszczeń i zakup wyposażenia żłobka, a także koszty związane z funkcjonowaniem żłobka. Zorganizowano 4 sale dla dzieci z wydzielonym miejscem na odpoczynek i 2 łazienkami wewnętrznymi. Wśród licznego wyposażenia wspomagającego rozwój ruchowy i intelektualny maluszków znalazł się Magiczny dywan - interaktywna podłoga. Żłobek dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Placówkę dodatkowo wyposażono w nowoczesny system wentylacji mechanicznej oczyszczającej powietrze. Dzięki realizacji projektu objęto wsparciem 25 osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 oraz utworzono 25 miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

<https://lublin.maluszkowo.com.pl/oddzial/%C5%BC%C5%82obek-maluszkowo-3,23/>

PROJEKT 8:

„PROGRAM BADAŃ UKIERUNKOWANYCH NA WCZESNE WYKRYWANIE ZAKAŻEŃ WYWOŁUJĄCYCH BORELIOZĘ”

Oś Priorytetowa:	10 <i>Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian</i>
Działanie:	10.3 <i>Programy polityki zdrowotnej</i>
Numer projektu:	RPLU.10.03.00-06-0025/17
Beneficjent:	Centrum Medyczne "VITA" Paweł ~~Skretowicz~~
Całkowita wartość:	141 506,33 EUR (602 350,00 PLN)
Dofinansowanie UE:	511 997,50 EUR (511 997,50 PLN)
Okres realizacji:	01.01.2018 r. – 30.06.2019 r.
Cel główny:	Wzrost dostępności do programu profilaktyki boreliozy z Lyme dla 1 000 osób (400 kobiet i 600 mężczyzn), w wieku aktywności zawodowej, będących w grupie podwyższonego ryzyka, kwalifikujących się do objęcia Regionalnym Programem Zdrowotnym (RPZ), tj. „ <i>Programem wykrywania zakażeń <u>Borrelia burgdorferi</u> wśród mieszkańców województwa lubelskiego ze szczególnym uwzględnieniem grup ryzyka jako profilaktyka boreliozy z Lyme</i> ”.

Zadaniem projektu było objęcie:

- 1 000 uczestników działaniami informacyjno-edukacyjnymi, dzięki czemu zwiększyła się ich wiedza na temat zagrożenia boreliozą i wzrosła zgłaszalność na badania profilaktyczne;
- 1 000 uczestników badaniami przesiewowymi w kierunku wykrywania zakażeń *Borrelia burgdorferi*, co pozwoliło na wykrycie choroby we wczesnym stadium i jej odpowiednie leczenie.

Grupą docelową programu były osoby kwalifikujące się do objęcia Regionalnym Programem Zdrowotnym, które podejrzewały u siebie boreliozę lub miały kontakt z kleszczem, a w szczególności osoby należące do grup wysokiego ryzyka tj.: rolnicy, leśnicy i myśliwi. W skład grupy wchodziły osoby w wieku 15 lat i powyżej, aktywne zawodowo, tj.: pracujące albo pozostające bez zatrudnienia, ale poszukujące pracy i zainteresowane jej podjęciem, posiadające stopień wykształcenia od ISCED 0 (brak wykształcenia) do ISCED 6 (studia doktoranckie).

<http://cmvita.com.pl/borelioza-projekt-prowadzony-dotacji/>

PROJEKT 9:**„SZANSA – AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA MŁODZIEŻY NA LUBELSZCZYŹNIE – II EDYCJA”**

Oś Priorytetowa:	11 <i>Włączenie społeczne</i>
Działanie:	11.1 <i>Aktywne włączenie</i>
Numer projektu:	RPLU.11.01.00-06-0127/16
Beneficjent:	Stowarzyszenie POSTIS
Całkowita wartość:	460 506,08 EUR (1 960 236,24 PLN)
Dofinansowanie UE:	391 430,17 EUR (1 666 200,80 PLN)
Okres realizacji:	01.02.2018 r. – 30.04.2019 r.
Cel główny:	Podniesienie poziomu umiejętności i kompetencji psychospołecznych, poprawa dostępu do rynku pracy oraz aktywizacja zawodowa wśród 120 nieletnich w wieku 15-17 lat (ok. 30% dziewcząt) zagrożonych wykluczeniem społecznym skierowanych do 19 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym ośrodków kuratorskich na obszarze działania Sądów Okręgowych w Lublinie i Zamościu poprzez uczestnictwo w kompleksowych programach aktywizacji społecznej i zawodowej.

Projekt skierowany był do 120 młodych ludzi, w wieku od 15 do 17 lat borykających się z problemami wychowawczymi. Realizowano go w 19 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w tym w ośrodkach kuratorskich na obszarze działania Sądów Okręgowych w Lublinie i Zamościu. Realizacja projektu przyczyniła się do wzrostu umiejętności i kompetencji społecznych i zawodowych uczestników oraz zmniejszenia marginalizacji społecznej grup zagrożonych wykluczeniem. Wsparcie dla uczestników poprzedzono przeprowadzeniem diagnozy ich potrzeb oraz stworzeniem dla każdego uczestnika indywidualnej ścieżki reintegracyjnej (IPD). Uczestnicy projektu objęci zostali wsparciem doradczo-zawodowym, uczestniczyli także w zajęciach psychoterapeutycznych. Realizowano również szeroki trening kompetencji oraz warsztaty aktywizujące. Dodatkowo organizowane były szkolenia podnoszące kwalifikacje takie jak: wizażystka/stylistka, kelner, fryzjer, cukiernik, magazynier z obsługą wózków widłowych oraz technolog robót wykończeniowych w budownictwie. Realizacja projektu przyczyniła się do wzrostu aktywności społecznej poprzez kształtowanie umiejętności społecznych, aktywności zawodowo-edukacyjnej i wzmocnienie zdolności poruszania się po rynku pracy oraz nabycia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych.

<https://postis.pl/projekty/>

PROJEKT 10:**„CZERWONY GUZIK ŻYCIA - AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZDROWOTNA MIESZKAŃCÓW POWIATU KRAŚNICKIEGO”**

Oś Priorytetowa:	11 <i>Włączenie społeczne</i>
Działanie:	11.2 <i>Usługi społeczne i zdrowotne</i>
Numer projektu:	RPLU.11.02.00-06-0032/17
Beneficjent:	Powiat Kraśnicki
Całkowita wartość:	207 665,66 EUR (883 970,43 PLN)
Dofinansowanie UE:	176 515,81 EUR (751 374,86 PLN)
Okres realizacji:	01.10.2017 r. – 03.04.2019 r.
Cel główny:	Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do lepszej jakości usług społecznych, poprawa warunków opieki domowej oraz wzrost aktywności społecznej 135 niesamodzielnych osób (56 osób z niepełnosprawnością, 103 osób z obszarów wiejskich), które ze względu na wiek, stan zdrowia/niepełnosprawność wymagają opieki, poprzez realizację indywidualnych i kompleksowych zintegrowanych usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej oraz zapewnienie niezbędnego sprzętu wspomagającego.

Dzięki realizacji projektu 135 osób w wieku 50+, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zostało objętych usługami społecznymi oraz całodobową usługą monitoringu systemem przywoławczym (teleopieka) w ich miejscu zamieszkania. Usługa ta jest ważnym elementem wspierającym usługi opiekuńcze, gdyż zapewnia szybką i skuteczną reakcję w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia. W ramach zadania zakupiono wyposażenie do teleopieki (135 sztuk), tzw. „bransoletki życia”, które są wypożyczane poszczególnym osobom biorącym udział w projekcie. Bransoletki wyposażone są w alarmowy Przycisk Życia, który pozwala pacjentowi połączyć się z Centrum Zdalnej Opieki Medycznej i wezwać pomoc. Czujnik umieszczony w bransoletce wykrywa utratę przytomności lub upadek i automatycznie alarmuje Centrum Zdalnej Opieki Medycznej. Realizacja projektu umożliwiła wsparcie usług opiekuńczych i zapewniła możliwość szybkiej i skutecznej reakcji w sytuacji bezpośredniego zagrożenia.

Ponadto w ramach projektu zostały przeprowadzone szkolenia z pierwszej pomocy oraz warsztaty zapobiegające niepożądanym zjawiskom w zachowaniu ludzi starszych, prowadzącym do ich wykluczenia z lokalnej społeczności, redukujące przypadki niedostosowania społecznego oraz zwiększające szansę na ponowne podjęcie aktywności społecznej.

http://powiatkrasnicky.pl/wiadomosci/1/wiadomosc/129364/czerwony_guzik_zycia_aktzywizacja_spoleczna_i_zdrowotna_mieszkan

<https://www.youtube.com/watch?v=n36Cd3n8h-Q&t=51s>

PROJEKT 11:**„SZKOLNICTWO ZAWODOWE – DOBRY START NA RYNKU PRACY”**

Oś Priorytetowa:	12 <i>Edukacja, kwalifikacje i kompetencje</i>
Działanie:	12.4 <i>Kształcenie zawodowe</i>
Numer projektu:	RPLU.12.04.00-06-0011/16
Beneficjent:	Powiat Łęczyński
Całkowita wartość:	279 620,83 EUR (1 190 262,00 PLN)
Dofinansowanie UE:	237 677,71 EUR (1 011 722,70 PLN)
Okres realizacji:	01.04.2018 r. – 31.03.2020 r.
Cel główny:	Wzrost jakości kształcenia zawodowego dostosowującego uczniów dwóch szkół zawodowych powiatu łęczyńskiego do potrzeb rynku pracy.

Realizacja projektu objęła nauczycieli i uczniów z Technikum w Kijanach i Technikum Górniczego i Politechnicznego w Łęcznej. W ramach projektu 12 nauczycieli zawodu nabyło nowe kwalifikacje i kompetencje w ramach szkoleń i studiów podyplomowych, a 136 uczniów zdobyło doświadczenie i kwalifikacje zawodowe w trakcie staży i kursów. Projekt realizowano w ścisłej współpracy z lokalnymi i regionalnymi pracodawcami. Ponadto Technikum w Kijanach oraz Technikum Górnicze i Politechniczne w Łęcznej zostały wyposażone w urządzenia branży mechanicznej i sprzęt komputerowy oraz gastronomiczny, które wykorzystywane są do praktycznej nauki zawodu. W ramach zadania przeprowadzono takie działania jak: szkolenia doskonalące dla 10 nauczycieli z zakresu obróbki skrawaniem, spawalnictwa, kelnerstwa, barmaństwa i carvingu, studia podyplomowe dla 2 nauczycieli „Chłodnictwo i klimatyzacja” i „Systemy sterowania i nadzoru w budynkach”. Ponadto wyposażono pracownię techniczną szkół w m.in. sprzęt komputerowy, urządzenia skrawające i spawalnicze, zestaw gastronomiczny. Uczniowie odbyli kursy w zakresie zdobywania nowych uprawnień (m.in. spawanie, wózek widłowy, operator obrabiarek skrawających, eksploatacja urządzenia instalacji i sieci elektroenergetycznej, AutoCAD, prawo jazdy kat. B, kelnerstwo, barmaństwo, carving, pierwsza pomoc). Realizacja projektu przyczyniła się do wyrównania szans kobiet na rynku pracy. Dzięki zdobyciu dodatkowych kompetencji i kwalifikacji zawodowych, kobiety kończące kształcenie zawodowe stały się bardziej konkurencyjne na rynku pracy i uzyskują większą szansę na zatrudnienie.

<https://powiatleczynski.pl/projekty/projekty-w-trakcie-realizacji/szkolnictwo-zawodowe-dobry-start-na-rynku-pracy/>

PROJEKT 12:**„ROZBUDOWA ZESPOŁU SZKÓŁ NR 3 W KRAŚNIKU O WARSZTATY KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO”**

Oś Priorytetowa:	13 <i>Infrastruktura społeczna</i>
Działanie:	13.6 <i>Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego</i>
Numer projektu:	RPLU.13.06.00-06-0016/16
Beneficjent:	Powiat Kraśnicki
Całkowita wartość:	1 549 398,50 EUR (6 064 569,94 PLN)
Dofinansowanie UE:	704 771,30 EUR (3 000 000,00 PLN)
Okres realizacji:	02.05.2016 r. – 31.12.2019 r.
Cel główny:	Dostosowanie oferty szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy oraz poprawa jakości i efektywności kształcenia zawodowego w powiecie kraśnickim.

Realizacja inwestycji obejmowała budowę budynku warsztatów kształcenia praktycznego przy istniejącym budynku Zespołu Szkół nr 3 w Kraśniku tj. hali warsztatowej i łącznika wraz z modernizacją i adaptacją pomieszczeń budynku szkoły po byłej świetlicy na potrzeby pracowni elektrycznych. W ramach projektu zakupiono wyposażenie pracowni zgodne z rekomendacjami Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. Ponadto wdrożono system śledzenia losów absolwentów i pomocy kandydatom w wyborze kierunku.

W wyniku realizacji projektu powstało 15 pracowni w nowym budynku oraz 3 pracownie elektryczne o różnych specjalnościach w części istniejącej budynku szkoły, które wspierają kształcenie w 7 zawodach: technik elektryk, technik pojazdów samochodowych, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik mechatronik oraz mechanik pojazdów samochodowych.

http://powiatkrasnicki.pl/cms/25550/projekt_rozbudowa_zs_nr_3_w_krasniku